

сільськогосподарського податку, а також законодавчого закріплення мінімальної орендної плати на рівні 3% від вартості може значно зростати вартість користування землею для сільськогосподарських потреб.

Література: 1. Концепція Державної цільової програми розвитку земельних відносин в Україні на період 2020р.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua/doc2nsf/link1/tr090743>. 2. Закон України «Про Державний земельний кадастр» №5462-VI від 16.10.2012р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>. 3. Закон України «Про оборот земель с.-г. призначення. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/5429-VI>. 4. Закон України «Про державну реєстрацію прав на нерухомість» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО, ЕКОЛОГІЧНО ЗОРІЄНТОВАНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

*Назаренко О.В., к.е.н., доцент,
Сумський національний аграрний університет*

В умовах сьогодення економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель сільськогосподарського призначення представляє собою комплекс взаємопов'язаних заходів, що спрямований на підвищення зацікавленості землекористувачів щодо збереження та відтворення, якісного стану (родючості) ґрунтів, захисті земельних ресурсів від негативних наслідків господарської діяльності.

Дані питання залишаються недостатньо вивченими в Україні та потребують системного, теоретичного, методичного та практичного дослідження.

На наш погляд, розв'язання проблем, пов'язаних із раціональним використанням і охороною сільськогосподарських земель, передбачається здійснити шляхом:

поетапного відновлення екологічно збалансованого співвідношення земельних угідь у зональних системах землекористування, необхідних для задоволення виробничих та природоохоронних потреб, зокрема зменшення розораності та збільшення лісистості територій;

підвищення рівня родючості ґрунтів за рахунок внесення добрив в оптимальних нормах і співвідношеннях, проведення хімічної меліорації ґрунтів, впровадження науково обґрунтованих сівозмін, елементів біологізації землеробства, прогресивних технологій збереження та відтворення родючості ґрунтів і ведення землеробства;

запобігання деградаційним процесам ґрунтового покриву, зокрема на землях сільськогосподарського призначення, шляхом впровадження ґрунтозахисних технологій та здійснення інших заходів щодо збереження та відтворення родючості ґрунтів, проведення консервації деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель;

обмеження вилучення (викупу) особливо цінних земель, зокрема сільськогосподарського призначення, для несільськогосподарських потреб;

проведення агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення та їх сертифікації;

резервування земель для наступного їх віднесення до земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, а також оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення;

Крім того слід розробити, вдосконалити та забезпечити виконання законодавчих актів та науково-методичних підходів у галузі землекористування щодо:

1) гранично допустимих рівнів забруднення ґрунтів, якісного стану ґрунтів, оптимального співвідношення земельних угідь, показників деградації земель та ґрунтів;

2) стандартизації щодо охорони та використання земель, зокрема: організаційно-методичні, у яких визначаються терміни, поняття класифікації тощо, технічні, у яких визначаються умови

надання послуг, пов'язаних з охороною та використанням сільськогосподарських угідь, гірничотехнічні, якими регламентується проведення рекультивації порушених земель тощо;

3) проведення фундаментальних і прикладних досліджень за напрямками: еколого-економічного обґрунтування показників забезпечення земельними ресурсами різних видів господарської діяльності, створення системи оцінки раціонального використання та охорони земель, удосконалення методології оптимізації землекористування в сучасних умовах, розробка класифікації земель за ступенем придатності їх для використання, а також класифікації ґрунтів, обґрунтування і запровадження природоохоронних обмежень у використанні земель та формуванні екологічної мережі.

4) забезпечення збереження та відтворення родючості ґрунтів, зокрема: проведення тривалих дослідів з вивчення родючості ґрунтів у регіонах з метою удосконалення технологій застосування агрохімікатів (добрив і хімічних меліорантів), наукове обґрунтування прогресивних технологій збереження та відтворення родючості ґрунтів, удосконалення і стандартизація методів дослідження родючості ґрунтів, вивчення причин і масштабів інтенсивності зниження рівня родючості ґрунтів та визначення заходів щодо його припинення, удосконалення методів природно-сільськогосподарського, еколого-агрохімічного і ґрунтово-екологічного районування земель сільськогосподарського призначення, реабілітації техногенно забруднених земель, регламентація методів, технологій та технічних засобів біологічного землеробства; використання геоінформаційних систем та даних дистанційного зондування Землі для оцінки і контролю родючості ґрунтів.

Як висновок, слід зазначити, що для окремо взятої країни альтернативний варіант розв'язання проблеми відсутній. Це зумовлено значною питомою вагою земельно-ресурсного потенціалу, частка якого в загальній структурі природно-ресурсного потенціалу України становить 44,4 відсотка, наявністю значного обсягу деградаційних процесів і явищ на землях всіх категорій і форм власності.